

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z 31 maja 2005 r.

wydana na wniosek Rady Unii Europejskiej w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych jednostek zależnych (COM(2005) 88 wersja ostateczna)

(CON/2005/16)

(2005/C 144/09)

1. W dniu 6 kwietnia 2005 r., Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Rady Unii Europejskiej o wydanie opinii w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych jednostek zależnych (zwanego dalej „projektowanym rozporządzeniem”).
2. Właściwość EBC do wydania opinii wynika z pierwszego tiret art. 105 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego, Rada Prezesów wydała niniejszą opinię.
3. Celem projektowanego rozporządzenia jest określenie ujednoczonych zasad dla systemowego opracowywania wspólnotowych danych statystycznych w zakresie struktury i działalności zagranicznych jednostek zależnych. Na podstawie takich ujednoczonych zasad Państwa Członkowskie przekazywać będą — po pierwsze — dane dotyczące zagranicznych jednostek zależnych, mających siedzibę w państwie zbierającym dane i kontrolowanych przez zagraniczne jednostki instytucjonalne. Załącznik I projektowanego rozporządzenia określa wspólny wzorzec dla danych składających się na tego typu wewnętrzną statystykę zagranicznych jednostek zależnych (zwanych dalej „wewnętrznymi danymi FATS”; od *inward Foreign Affiliate Trade Statistics*). Jednocześnie — po drugie — na zasadzie dobrowolności przesyłane mają być dane dotyczące zagranicznych jednostek zależnych nie mających siedziby w państwie zbierającym dane i kontrolowanych przez jednostki instytucjonalne mające siedzibę w państwie zbierającym dane; działalność sprawozdawcza w tym zakresie stanowić ma przy tym przedmiot programów pilotażowych przeprowadzanych przez niektóre Państwa Członkowskie najpóźniej w okresie trzech lat od wejścia w życie projektowanego rozporządzenia. Załącznik II projektowanego rozporządzenia określa wspólny wzorzec dla danych składających się na tego typu zewnętrzną statystykę zagranicznych jednostek zależnych (zwanych dalej „zewnętrznymi danymi FATS”; od *outward Foreign Affiliate Trade Statistics*).
4. EBC z zadowoleniem przyjmuje projektowane rozporządzenie. Wprowadzając ujednoczone zasady, projektowane rozporządzenie zwiększy porównywalność danych zbieranych w Unii Europejskiej w odniesieniu do zagranicznych jednostek zależnych; zwiększy to przydatność tego typu danych w procesie agregacji na poziomie UE bądź też na poziomie strefy euro, podnosząc przy tym ich wiarygodność dla wszystkich użytkowników. Obecnie dane dotyczące zagranicznych jednostek zależnych są gromadzone w Państwach Członkowskich przez krajowe organy statystyczne (zazwyczaj w zakresie wewnętrznych danych FATS) oraz przez banki centralne (zazwyczaj w zakresie zewnętrznych danych FATS). Wykorzystywane w tym celu metody gromadzenia danych są zgodne z projektowanym rozporządzeniem; dane tego typu będą przy tym przydatne dla EBC w ocenie rozwoju sytuacji gospodarczej w zakresie obejmującym działalność dużych przedsiębiorstw oraz ich zagranicznych jednostek zależnych, mających siedzibę w strefie euro lub poza nią. W szczególności, dane takie mają znaczenie dla badania tendencji w zakresie obrotu handlowego oraz kształtowania się cen w strefie euro, jak również dla zrozumienia wpływu zagranicznych inwestycji bezpośrednich na np. konkurencyjność gospodarki i zatrudnienie.
5. W powyższym kontekście, EBC pragnie — korzystając z nadarzającej się sposobności — sformułować uwagi do poszczególnych postanowień projektowanego rozporządzenia. EBC zauważa, iż projektowane rozporządzenie nie ustanawia obowiązku przekazywania zewnętrznych danych FATS jako mającego zastosowanie z chwilą wejścia w życie projektowanego rozporządzenia. Jedyne bowiem po upływie odpowiedniego trzyletniego okresu możliwa będzie ocena rezultatów programów pilotażowych

prowadzonych w niektórych Państwach Członkowskich. Ponadto, EBC przyjmuje krytycznie okoliczność, iż — mimo, że w ramach danych o przepływach statystyki bilansu płatniczego, o których mowa w punkcie 2 załącznika I rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 184/2005 z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich ⁽¹⁾ towary i usługi wykazywane są w odrębnych kategoriach, to w projektowanym rozporządzeniu towary i usługi nie zostały sklasyfikowane oddzielnie w podobny sposób. Tymczasem w przypadku braku oddzielnej klasyfikacji wskazanych danych ich wartość analityczna będzie niższa, a przy tym utrudnione będzie porównanie tego typu danych z danymi publikowanymi w państwach, które są głównymi partnerami handlowymi strefy euro.

6. Kolejną kwestią jest termin 20 miesięcy od końca roku referencyjnego, w którym Państwa Członkowskie powinny przesyłać wewnętrzne dane FATS, o których mowa w dziale 5 załącznika I projektowanego rozporządzenia. Wydaje się, iż tak określony termin stanowi maksymalny okres pozwalający na zapewnienie regularnej oceny sytuacji gospodarczej z uwzględnieniem (częstych) zmian w strukturze dużych przedsiębiorstw, jak również liczby, wielkości i sektora działalności ich jednostek zależnych. Dlatego też EBC zachęca Parlament i Radę, aby po dokonaniu oceny programów pilotażowych rozważyły one możliwość skrócenia w okresie średnioterminowym wskazanego powyżej projektowanego terminu, przynajmniej w odniesieniu do danych zagregowanych (przykładowo danych „Poziomu 1”, zgodnie z terminologią projektowanego rozporządzenia). Możliwe byłoby dzięki temu uzyskanie większej zbieżności z terminem wyznaczonym na przekazywanie danych zagregowanych w zakresie zagranicznych inwestycji bezpośrednich, określonym w rozporządzeniu (WE) nr 184/2005 jako termin 9-miesięczny.
7. Po przeprowadzeniu bardziej szczegółowej oceny załączników I do III projektowanego rozporządzenia, EBC zauważa, iż dział 6 załącznika I rozporządzenia (WE) nr 184/2005 zatytułowany „Poziomy podziału geograficznego” zawiera dodatkową pozycję „U4 Poza strefą euro” wśród innych pozycji dotyczących obszaru UE. EBC uważa, iż celem umożliwienia przygotowania odpowiedniego agregatu dla strefy euro wskazane byłoby uwzględnienie podobnego odniesienia do pozycji „Poza strefą euro” w załączniku III projektowanego rozporządzenia, jako dodatkowego poziomu podziału geograficznego w kategorii „Poziom 1”. Należy wreszcie zauważyć, iż w uzasadnieniu projektu stosowany jest termin „UE-15” (względnie „Państwa Członkowskie UE-15”); EBC proponuje zastąpienie takiej terminologii za pomocą odniesienia do obecnych „UE-25” lub „Państw Członkowskich UE-25”.

Frankfurt nad Menem, 31 maja 2005 r.

Prezes EBC

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Dz.U. L 35 z 8.2.2005, str. 23.